

Ochrona Prawna

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. —Kodeks wyborczy (Dz.U.2018.754, 1000 i 1349)

Art. 154. [Ochrona prawna członków komisji wyborczej]

§ 5. Komisarze wyborczy, członkowie Państwowej Komisji Wyborczej, okręgowych, rejonowych i terytorialnych komisji wyborczych oraz urzędnicy wyborczy korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych i ponoszą odpowiedzialność jak funkcjonariusze publiczni.

§ 5a. Członkowie obwodowych komisji wyborczych w trakcie:

- 1) przebywania w lokalu wyborczym,
- 2) czynności podejmowanych przez obwodową komisję wyborczą,
- 3) przygotowań do prac obwodowej komisji wyborczej

– korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych i ponoszą odpowiedzialność jak funkcjonariusze publiczni.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Rozdział XXXI

Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum

Art. 248. [Naruszenia przy przebiegu wyborów]

Kto w związku z wyborami do Sejmu, do Senatu, wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborami do Parlamentu Europejskiego, wyborami organów samorządu terytorialnego lub referendum:

- 1) sporządza listę kandydujących lub głosujących, z pominięciem uprawnionych lub wpisaniem nieuprawnionych,
- 2) używa podstępem celem nieprawidłowego sporządzenia listy kandydujących lub głosujących, protokołów lub innych dokumentów wyborczych albo referendalnych,
- 3) **niszczy, uszkadza, ukrywa, przerabia lub podrabia protokoły lub inne dokumenty wyborcze albo referendalne,**
- 4) **dopuszcza się nadużycia lub dopuszcza do nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów,**
- 5) odstępuje innej osobie przed zakończeniem głosowania niewykorzystaną kartę do głosowania lub pozyskuje od innej osoby w celu wykorzystania w głosowaniu niewykorzystaną kartę do głosowania,
- 6) dopuszcza się nadużycia w sporządzaniu list z podpisami obywateli zgłaszających kandydatów w wyborach lub inicjujących referendum

- podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum

Art. 249. [**Zakłócenie przebiegu wyborów**]

Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza:

- 1) odbyciu zgromadzenia poprzedzającego głosowanie,
- 2) swobodnemu wykonywaniu prawa do kandydowania lub głosowania,
- 3) głosowaniu lub obliczaniu głosów,
- 4) sporządzaniu protokołów lub innych dokumentów wyborczych albo referendalnych,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 250. [**Bezprawne naruszenie swobody głosowania**]

Kto, przemocą, groźbą bezprawną lub przez nadużycie stosunku zależności, wywiera wpływ na sposób głosowania osoby uprawnionej albo zmusza ją do głosowania lub powstrzymuje od głosowania,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum

Art. 250a. [Łapownictwo wyborcze]

§ 1. Kto, będąc **uprawniony do głosowania, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą** albo takiej korzyści **żąda za głosowanie w określony sposób**,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto udziela korzyści majątkowej lub osobistej osobie uprawnionej do głosowania, aby skłonić ją do głosowania w określony sposób lub za głosowanie w określony sposób.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 1 lub 2

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 4. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w § 1 albo w § 3 w związku z § 1 zawiadomił organ powołany do ścigania o fakcie przestępstwa i okolicznościach jego popełnienia, zanim organ ten o nich się dowiedział, sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może odstąpić od jej wymierzenia.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum

Art. 251. [Naruszenie tajności głosowania]

Kto, **naruszając przepisy o tajności głosowania**, wbrew woli głosującego zapozna się z treścią jego głosu,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Rozdział XXIX

**Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych
oraz samorządu terytorialnego**

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 222. [**Naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza**]

§ 1. Kto narusza nietykalność cielesną funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 wywołało niewłaściwe zachowanie się funkcjonariusza lub osoby do pomocy mu przybranej, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 223. [**Czynna napaść na funkcjonariusza publicznego**]

§ 1. Kto, działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą lub używając broni palnej, noża lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu albo środka obezwładniającego, dopuszcza się czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli w wyniku czynnej napaści nastąpił skutek w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 224. [Wywieranie wpływu na czynności urzędowe]

§ 1. Kto **przemocą lub groźbą bezprawną wywiera wpływ na czynności urzędowe** organu administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto stosuje przemoc lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia funkcjonariusza publicznego albo osoby do pomocy mu przybranej do przedsięwzięcia lub zaniechania prawnej czynności służbowej.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest skutek określony w art. 156 § 1 lub w art. 157 § 1, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 224a. [Fałszywy alarm]

Kto wiedząc, że zagrożenie nie istnieje, zawiadamia o zdarzeniu, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób lub mieniu w znacznych rozmiarach lub stwarza sytuację, mającą wywołać przekonanie o istnieniu takiego zagrożenia, czym wywołuje czynność instytucji użyteczności publicznej lub organu ochrony bezpieczeństwa, porządku publicznego lub zdrowia mającą na celu uchylenie zagrożenia,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 224b. [Nawiązka i świadczenie pieniężne w razie skazania za fałszywy alarm]

W razie skazania za przestępstwo określone w art. 224a sąd orzeka:

- 1) nawiązkę na rzecz Skarbu Państwa w wysokości co najmniej 10 000 zł oraz
- 2) świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 w wysokości co najmniej 10 000 zł.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 225. [Udaremnianie lub utrudnianie przeprowadzania kontroli w zakresie ochrony środowiska i inspekcji pracy]

§ 1. Kto osobie uprawnionej do przeprowadzania kontroli w zakresie ochrony środowiska lub osobie przybranej jej do pomocy udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto osobie uprawnionej do kontroli w zakresie inspekcji pracy lub osobie przybranej jej do pomocy udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej.

§ 3. (uchylony).

§ 4. Tej samej karze podlega, kto osobie upoważnionej do przeprowadzania czynności w zakresie nadzoru i kontroli w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej lub w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowych.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)
Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 226. [Znieważenie funkcjonariusza lub konstytucyjnego organu]

§ 1. **Kto znieważa funkcjonariusza publicznego** lub osobę do pomocy mu przybraną, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 2. Przepis art. 222 § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Kto publicznie znieważa lub poniża konstytucyjny organ Rzeczypospolitej Polskiej,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600) **Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego**

Art. 227. [Przywłaszczenie funkcji publicznej]

Kto, podając się za funkcjonariusza publicznego albo wyzyskując błędne przeświadczenie o tym innej osoby, wykonuje czynność związaną z jego funkcją,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 228. [Sprzedajność pełniącego funkcję publiczną]

§ 1. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 228. [cd. Sprzedajność pełniącego funkcję publiczną]

§ 3. Kto, **w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą** albo jej obietnicę za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Karze określonej w § 3 podlega także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, uzależnia wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy lub takiej korzyści żąda.

§ 5. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową znacznej wartości albo jej obietnicę,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 6. Karom określonym w § 1-5 podlega odpowiednio także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę lub takiej korzyści żąda, albo uzależnia wykonanie czynności służbowej od jej otrzymania.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 229. [Przekupstwo]

§ 1. **Kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej** osobie pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa, **aby skłonić osobę pełniącą funkcję publiczną do naruszenia przepisów prawa** lub udziela albo obiecuje udzielić takiej osobie korzyści majątkowej lub osobistej za naruszenie przepisów prawa,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 229. [cd. Przekupstwo]

§ 4. Kto osobie pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji, udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej znacznej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 5. Karom określonym w § 1-4 podlega odpowiednio także ten, kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, w związku z pełnieniem tej funkcji.

§ 6. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1-5, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte przez osobę pełniącą funkcję publiczną, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 230. [Płatna protekcja bierna]

§ 1. Kto, powołując się na wpływy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi albo **wywołując przekonanie innej osoby lub utwierdzając ją w przekonaniu o istnieniu takich wpływów**, podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 230a. [Płatna protekcja czynna]

§ 1. Kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, polegające na bezprawnym wywarciu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1 albo w § 2, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 231. [**Nadużycie uprawnień przez funkcjonariusza**]

§ 1. Funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, **działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego,**

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie i wyrządza istotną szkodę,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 4. Przepisu § 2 nie stosuje się, jeżeli czyn wyczerpuje znamiona czynu zabronionego określonego w art. 228.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. —Kodeks karny (Dz.U.2018.1600)

Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego

Art. 231a. [**Ochrona prawna funkcjonariusza publicznego**]

Z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych funkcjonariusz publiczny korzysta również wtedy, **jeżeli bezprawny zamach na jego osobę został podjęty z powodu wykonywanego przez niego zawodu lub zajmowanego stanowiska.**

Art. 231b. [Obrona konieczna]

§ 1. Osoba, która w obronie koniecznej odpiera zamach na jakiegokolwiek cudze dobro chronione prawem, chroniąc bezpieczeństwo lub porządek publiczny, korzysta z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli czyn sprawcy zamachu skierowany przeciwko osobie odpierającej zamach godzi wyłącznie w cześć lub godność tej osoby.